

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

I. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

II. ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

III. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αναρτήθηκε σε δημόσια διαβούλευση στις 14 Σεπτεμβρίου 2010 υπό τον τίτλο: «Εξορθολογισμός
διαδικασιών και επιτάχυνση της διοικητικής δίκης»

IV. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

14 Σεπτεμβρίου 2010

V. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

24 Σεπτεμβρίου 2010

VI. ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

ΣΥΝΟΛΙΚΑ:

73

ΑΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ:

Πρώτο Κεφάλαιο – Γενικές Διατάξεις (άρθρα 1 – 3)

16 Σχόλια

Δεύτερο Κεφάλαιο – Τροποποίηση της νομοθεσίας «Περί Συμβουλίου της Επικρατείας»

(άρθρα 4-12)

17 Σχόλια

Τρίτο Κεφάλαιο – Τροποποιήσεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (άρθρα 13 – 37)

30 Σχόλια

Τέταρτο Κεφάλαιο – Μεταφορά αρμοδιοτήτων (άρθρα 38 – 43)

8 Σχόλια

Πέμπτο Κεφάλαιο – Ρυθμίσεις ειδικών θεμάτων διαδικασιών ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων (άρθρα 44 – 48)

1 Σχόλιο

Έκτο Κεφάλαιο – Τροποποίηση της νομοθεσίας «Περί συμμόρφωσης της διοίκησης στις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων» (άρθρο 49)

0 Σχόλια

Έβδομο Κεφάλαιο – Τροποποίηση του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (άρθρα 50 – 52)

0 Σχόλια

Όγδοο Κεφάλαιο – Τελικές διατάξεις (άρθρα 53 – 54)

1 Σχόλιο

VII. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ:

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου προκάλεσε το ενδιαφέρον και στη δημόσια διαβούλευσή του συμμετείχαν με την υποβολή προτάσεων, παρατηρήσεων και σχολίων φορείς, οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών αλλά και μεμονωμένοι πολίτες.

Στο πλαίσιο της λειτουργίας της ειδικής νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για την κατάρτισή του, κλήθηκαν και διατύπωσαν τις απόψεις τους ο Γενικός Επίτροπος της Επικράτειας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, οι πρόεδροι των τριμελών συμβουλίων διοίκησης και οι προϊστάμενοι των Διοικητικών Εφετείων και Πρωτοδικείων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, ο πρόεδρος της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών, καθώς επίσης η πρόεδρος της Ένωσης Μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Υστερα από πρόσκληση της ως άνω επιτροπής προς την Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας εξέθεσαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Σύρου και Κατερίνης, όπως επίσης ο πρόεδρος της Ένωσης Εργατολόγων.

Μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου νόμου κατέθεσαν εγγράφως στον Υπουργό τις προτάσεις τους, η Ολομέλεια των δικαστών του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (πρακτικό 4/2010), η (άτυπη) Ολομέλεια των Προέδρων του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, ο Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η Ένωση Μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και η Ένωση Δικαστών του

Συμβουλίου της Επικρατείας.
Εξάλλου, οι διατάξεις του σχεδίου νόμου που αφορούν το Συμβούλιο της Επικρατείας διαμορφώθηκαν με βάση προτάσεις της Διοικητικής Ολομέλειας του Δικαστηρίου (πρακτικό 4/2010), ενώ εκείνες για την επίλυση των φορολογικών διαφορών προτάθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΑΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ – ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Διατυπώθηκε προβληματισμός ως προς την ισχύ απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας ως γενικότερου ενδιαφέροντος έναντι πάντων και εκφράστηκε επιφύλαξη ως προς τη σκοπιμότητα αναστολής των εκκρεμών δικών σε περίπτωση που αυτές δεν καταλαμβάνονται από το δεδικασμένο επί της υπόθεσης που εισάγεται στο Συμβούλιο της Επικρατείας.
2. Οι διατάξεις του άρθρου 2, ενδεχομένως, θα οδηγήσουν σε παρέλκυση των δικών από το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς αποκτά έρεισμα για επιπλέον ένδικο μέσο (αναίρεση ή έφεση).
3. Διατυπώθηκε η γνώμη ότι οι διατάξεις του άρθρου 3 δεν αντιμετωπίζουν τα αίτια που προκαλούν τη συσσώρευση υποθέσεων ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Όμοιες επιφυλάξεις διατυπώθηκαν από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, το οποίο προτείνει τη συστηματική οργάνωση διατυπώθηκαν από το Συμβούλιο της Επικρατείας ζητημάτων που αφορούν σε και την, κατά προτεραιότητα, επίλυση από το Συμβούλιο της Επικρατείας ζητημάτων που αφορούν σε μεγάλες κατηγορίες ομοειδών υποθέσεων, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον του με αιτήσεις αναιρέσεως, καθώς και η άμεση παραπομπή στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο ζητημάτων διχοστασίας μεταξύ του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Αρείου Πάγου.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ «ΠΕΡΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ»

1. Κατάθεση της εισήγησης στη γραμματεία, σε χρόνο και με διαδικασία που θα επιτρέπει την πλήρη ενημέρωση των διαδίκων.
2. Να προβλεφθεί ανώτατο όριο στην αυτεπάγγελτη αναβολή της συζήτησης σε περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 2 του άρθρου 7.
3. Εκφράστηκαν επιφυλάξεις ως προς τις διατάξεις του άρθρου 7, στο μέτρο που οι αιτούντες, γνωρίζοντας το περιεχόμενο της εισήγησης, ενδεχομένως παραιτούνται από προβαλλόμενους λόγους ή από το ασκηθέν ένδικο βοήθημα ή μέσο.
4. Το δεκαπλάσιο της δικαστικής δαπάνης να καταβάλλεται υπέρ του Δημοσίου και όχι στον νικήσαντα διάδικο.
5. Τέλος, επιφυλάξεις εκφράστηκαν σχετικά με το νομοθετικό περιορισμό των λόγων παραδεκτού της αίτησης αναιρέσεως. Υποστηρίχτηκε ότι οι διατάξεις του άρθρου 12 θα επιφέρουν στατικότητα της νομολογίας, καθώς και ότι περιορίζεται η δικαιοδοσία του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, το οποίο επιλαμβάνεται για την άρση (καταφατικών ή αποφατικών) συγκρούσεων μεταξύ των αποφάσεων των ανωτάτων Δικαστηρίων.

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΣΧΟΛΙΑ:

1. Προτάθηκε η ίδρυση νέου δικαστικού σχηματισμού ή ειδικού Τμήματος, με αρμοδιότητα επί φορολογικών διαφορών μεγάλου οικονομικού αντικειμένου και η θέσπιση κλιμακωτού ή αναλογικού παραβόλου για φορολογικές υποθέσεις. Επίσης, η ταχεία εκδίκαση των προσφυγών, για τις οποίες έχει γίνει δεκτή η αίτηση αναστολής εκτέλεσης.
2. Εκφράστηκε η ανάγκη ενίσχυσης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με ανθρώπινο δυναμικό, ενόψει αναμενόμενης αύξησης του φόρτου εργασίας του και του όγκου των υποθέσεων.
3. Διατυπώθηκαν επιφυλάξεις σχετικά με την κατάργηση της ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων προσφυγής των οργανισμών κοινωνικής ασφαλίσεως, κατά πράξεων των οργάνων τους που αποφαίνονται επί ενδικοφανούς προσφυγής του ασφαλισμένου ιδιώτη (ενδοστρεφής δίκη).
4. Προβληματισμός διατυπώθηκε, επίσης, ως προς την καθιέωρωση της δυνατότητας να εκδίδεται διαταγή πληρωμής σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου. Η ρύθμιση απαλείφθηκε.
5. Προτάθηκε η υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 20 και των υποθέσεων όπου η Ελλάδα καταδικάζεται από την Επιτροπή για παραβίαση των διατάξεων του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα.
6. Αναγνωρίστηκε ότι οι διατάξεις του άρθρου 23 κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση. Προτάθηκε να διευρυνθούν ακόμη περισσότερο τα όρια της συνάφειας ως και να θεωρούνται εκ του νόμου συμπροσβλητέες με το ίδιο δικόγραφο όλες οι πράξεις προσδιορισμού φόρου ή επιβολής προστίμου, οι οποίες εκδόθηκαν στο πλαίσιο της αυτής διαδικασίας ελέγχου, δυνάμει της αυτής «εντολής ελέγχου.»
7. Εκφράστηκε προβληματισμός για την αύξηση του χρόνου κλήτευσης των διαδίκων (άρθρο 24), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 25 (κυρώσεις). Προτάθηκε η περαιτέρω αύξηση των συνθετικών αυτών, καθώς και η υιοθέτηση τεκμηρίου οληθείας των πραγματικών ισχυρισμών του διαδίκου, σε περίπτωση μη έγκαιρης κατάρτισης και αποστολής του φακέλου από τη διοίκηση, να υπαχθεί σε περαιτέρω προϋποθέσεις.
8. Διατυπώθηκε η άποψη ότι οι διατάξεις του άρθρου 35 συνεπάγονται δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις για το Ελληνικό Δημόσιο και, τελικώς, αύξηση της επιβάρυνσης των Δικαστηρίων της χώρας. Προτάθηκε και έγινε δεκτή η απάλειψή της από το σχέδιο νόμου.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ – ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΙΑ:

Τα σχόλια των συμμετεχόντων επικεντρώθηκαν κυρίως στην κατ' άρθρο 38 μεταφορά της εκδικάσεως των υποθέσεων του Κ.Ε.Δ.Ε. από τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια στα πολιτικά δικαστήρια. Επισημάνθηκαν τα εξής:

1. Η εμπειρία και εξειδίκευση που έχει συγκεντρωθεί ήδη στα διοικητικά δικαστήρια.
2. Η αντίστοιχη επιβάρυνση των πολιτικών δικαστηρίων και συνεπακόλουθες καθυστερήσεις.
3. Προτείνεται, τέλος, η ισχύς της διάταξης να ορίζεται είτε από τη δημοσίευση του νόμου είτε από 01.01.2011.

Τέλος, αναφορικά με τη μεταφορά δικαιοδοσίας επί θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής από το Συμβούλιο της Επικρατείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, διατυπώθηκε η άποψη ότι ενόψει του ν. 3838/2010 είναι σκόπιμο η σχετική δικαιοδοσία να παραμείνει συγκεντρωμένη στα χέρια του Συμβουλίου της Επικρατείας, τουλάχιστον για μεταβατική περίοδο, έως την αποκρυστάλλωση

βασικών νομολογιακών κατευθύνσεων. Παράλληλα, συναρτήθηκε με την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης για την αναμόρφωση του συστήματος ασύλου στην Ελλάδα.

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ – ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΣΧΟΛΙΑ:

1. Θέσπιση ειδικής διαδικασίας, με βάση την οποία οι σχετικές με θέματα της Επιτροπής Ανταγωνισμού υποθέσεις θα εκδικάζονται υποχρεωτικώς εντός σύντομου χρονικού διαστήματος, η δε εξ αναβολής εκδίκαση να μην υπερβαίνει το διάστημα του ενός μηνός. Επίσης, την υπαγωγή υποθέσεων οικονομικού και φορολογικού ενδιαφέροντος σε όμοια ειδική διαδικασία.
2. Απαγόρευσης χορήγησης αναστολής εκτέλεσης απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.